

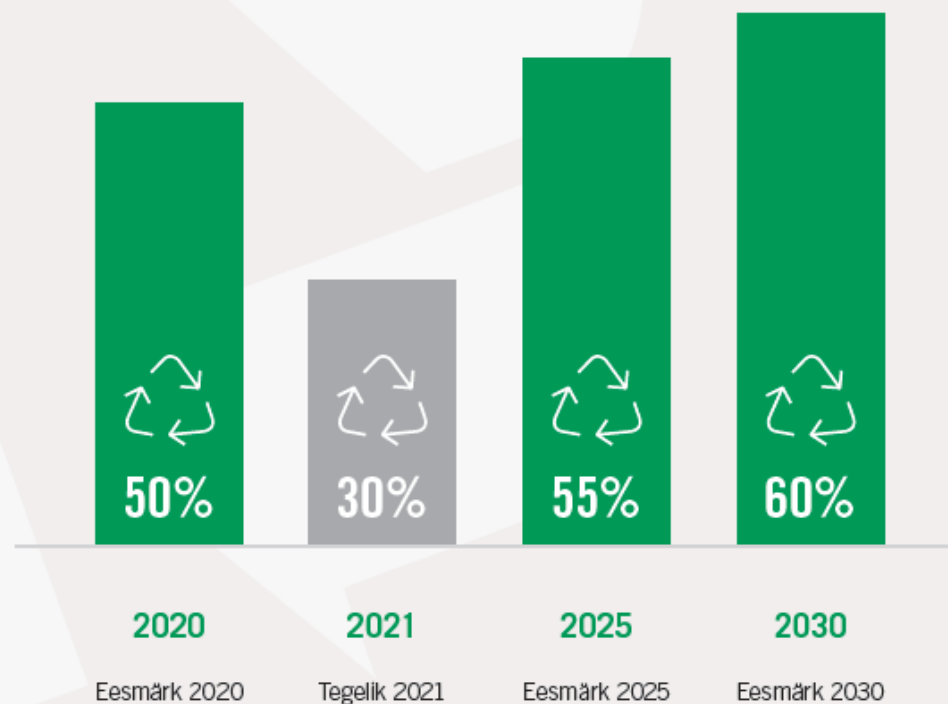
5 SAMMU, KUIDAS EESTI SAAVUTAB 2025 RINGLUSSEVÕTU EESMÄRGID

RAGN SELLS

Kõik algab siit

MEIE KOHUSTUS ON SUUNATA 55% RINGLUSESSE, KUID SUUNAME VAID 30%

RINGLUSE EESMÄRGID VS TEGELIKKUS

Eesti riigina ja meie ühiskonnana oleme jätkusuutlikkuse toetamiseks võtnud kohustuse suunata aastaks 2025 vähemalt 55% ja aastaks 2030 60% kodustest olmejäätmetest materjalina ringlusesse. Paraku on meie olmejäätmete ringlussevõtu protsent püsinud viimased 10 aastat paigal - 30% peal. See paigalseis on kestnud terve generatsiooni üleskasvamise. Eesti jäätmekäitlus vajab muutusi ja selleks, et suurendada ringlussevõttu järgmise 8 aastaga 2 korda, tuleb ellu viima mitmeid muudatusi. Siit leiata Ragn-Selli 5 sammu, kuidas neid eesmärke saavutada.

RINGLUSSEVÕTU MÄÄR EESTIS 2020

30%

Eesti ringlussevõtu suhtarv (%)
on püsinud muutumatu
viimased 10 aastat.

Ringlusse

30%

Põletamine

60%

Ladestamine

10%

Juba aastaks 2020 pidime suunama minimaalselt 50% kodustest olmejäätmetest uuesti ringlusse. Reaalsuses täitis Eesti ühiskond sellest eesmärgist vaid 60% ehk teisisõnu vaid 30% meie kodudes tekkivatest jäätmetest jõudis taas ringlusse. Valdav osa jäätmetest läks põletamisele, ülejäänu ladestamisele.

NÄITEKS AINUÜKSI BIOJÄÄTMETE JA VANAPBERI ERALDI SORTEERIMINE AITAKS TÄITA RINGLUSE EESMÄRGID

Kõige lihtsam ja kiirem samm ringluse edendamiseks on muuta esimese sammuna kõikides jäätmeveohangetes biojäätmete ja vanapaberi kogumine kohustuslikuks. Need omavalitsused, kes seda nõuet ei täida, peaksid riigile tasuma saastetasu.

Need 2 jäätmeliiki moodustavad ca 50% kodustest olmejäätmetest ning on ka väga lihtsasti ringlusse suunatavad. Vanapaberi ja biojäätmete liigiti kogumisse tuleb kaasata ka eramajad ja väiksemad korteriühistud.

Vanapaber ja
biojätmed
moodustavad
51%
OLMEJÄÄTMETE
MAHUST

Biolagunevad
jätmed
33%

Paber
18%

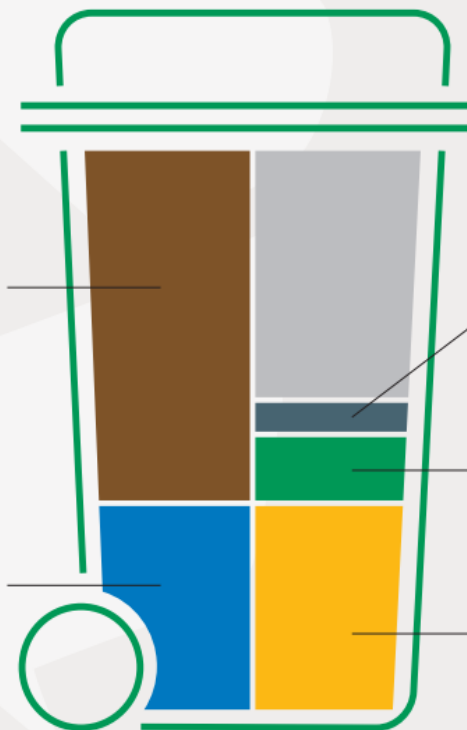
Metall
3%

Klaas
6%

Plast
18%

RIIGIKONTROLLI AUDIT

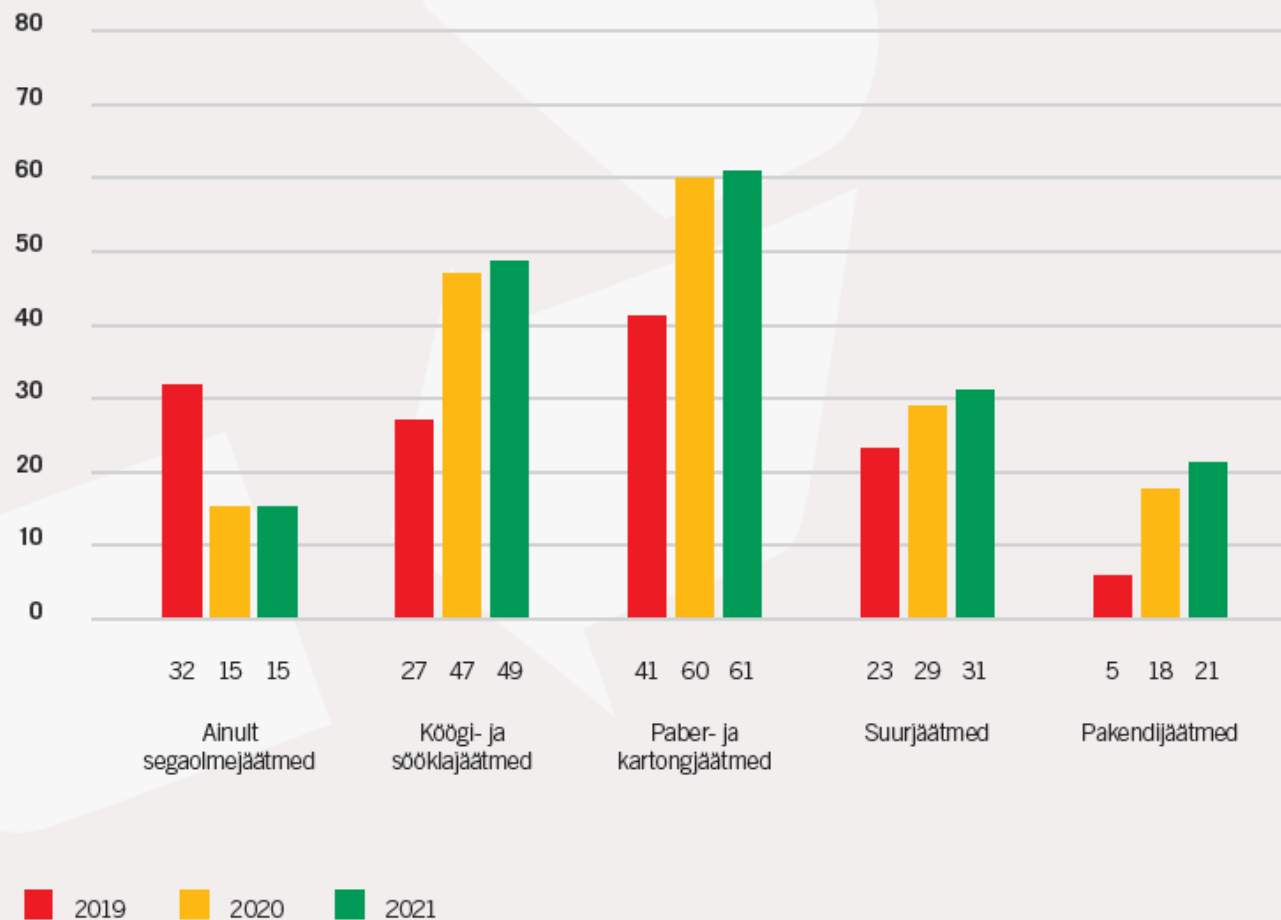
15 / 30 / 79

KORRALDATUD JÄÄTMEVEDU TEGELIK
SEISUGA OKTOOBER 2021

Riigikontrolli auditi kohaselt ei ole 79-st Eesti omavalitsusest 30-l jäätmeveo raames korraldatud biojätmete kogumist, mis muudab ringluse eesmärkide saavutamise võimalikuks.

15 omavalitsusel on jäätmeveohankes endiselt korraldatud vaid olmejätmete vedu.

1 SAMM: Ringluse (55% - 2025) eesmärgi saavutamiseks on kõikides hangetes vaja muuta kohustuslikuks biojätmete ja vanapaberi eraldi kogumine, mis moodustavad 51% kõigist olmejätmetest.

5 SAMMU, KUIDAS EESTI SAAVUTAB 2025 RINGLUSSEVÕTU EESMÄRGID

RAGN SELLS

Kõik algab siit

1. SAMM

ÜLE-EESTILINE ÜHTNE JÄÄTMEVEOSÜSTEEM

VAJA ON DISAINIDA 2 PAKETTI, SH ERINEVAD PAKETID TIHEASUSTUSELE JA HAJAASUSTUSELE

HAJAASUSTUS. Transpordi jalajälje vähendamiseks on mõistlik jätkata avalike konteineritega, mis asuvad kohaliku kogukonna keskses.

TIHEASUSTUSE PAKETT. Tiheasustusaladel minna üle kohtkogumisele. Kõikides KOJV-des on hõlmatud 4 jäätmeliiki: biojäätmed, papp ja paber, klaas ja metall&plast&joogikartong.

Liigiti kogumise nõue on nii eramajadel kui KÜ-del

1. PAKETT: ERAMAJALE

2. PAKETT: KORTERELAMULE

3. PAKETT: HAJAASUSTUSLE

BIOJÄÄTMED

PAPP JA PABER

METALL JA PLAST

KLAAS

OLMEJÄÄTMED

RAGNÄ SELLS

RAGNÄ SELLS

5 POSITIIVSET MÕJU, MILLE TOOB KAASA ÜLERIIGILINE ÜHTSELT DISAINITUD LAHENDUS

LIHTNE KOMMUNIKEERIDA

Sõltumata elukohast on kõikjal ühesugune lahendus ja sama reeglistik. See muudab kommunikatsiooni tarbijatele lihtsaks. Sama märgistus, samad sorteerimisjuhendid, samad teenindusnõuded.

GARANTEERITUD LIIGITI KOGUMINE

Üle-Eestiliselt ühtse jäätmeveohanke disaini puhul on garanteeritud, et liigiti kogumise lahendused/nõuded on alati hankes olemas.

KOV HALDUSKOORMUS VÄHENEB

Omavalitsused ei pea koostama keerulisi jäätmeveohankeid, vaid neile on antud valmis hankepakett. Omavalitsuse rolliks jääb vaid hange läbi viia ja sobivaim vedaja valida.

TEENINDUSKVALITEET PARANEB

Ühtsed nõuded hoiavad ära hangete erinevad tõlgendamised. Teenindusnõuded on selged nii vedajale kui ka tarbijale.

SUURENEB LÄBIPAISTVUS JA PARANEB STATISTIKA

Ühtsetel alustel koostatud hanked suurendavad nii läbipaistvust kui annavad omavalitsuste lõikes hea võrreldava statistika.

	SEGAOLME- JÄÄTMED	BIO- JÄÄTMED	PAPP JA PABER	KLAAS	METALL JA PLASTIK
MIS SOBIB	Liigiti sorteerimisest ülejäänud jäätmed	Toidujäätmed, puuviljad	Ajalehed, paber-pakendid, kartong	Puhtad klaaspurgid ja pudelid	Puhtad plast- ja metallpakendid
MIS EI SOBI	Biojäätmed	Puulehed, kilekotid, muru, vedelad toidujäätmed (supp, joogid jms)	Märg paber, kätekuivatuspaber	Tugevalt määratud klaaspakend, pooltäis taara, aknaklaas, keraamika	Määratud pakendid, aerosoolid, jääke sisaldavad pakendid
KOGUMIS-LAHENDUS* Soovituslik lahendus, võib vastavalt vajadusele muuta kogumivahendite suuruseid ja tühjendussagedusi	140L konteiner 240L konteiner	LAHENDUS 1 Kodune kompostimine. LAHENDUS 2 Koguge 80L konteiner, Ragn-Sells viib ära.	LAHENDUS 1 Viin ise avalikku paberi konteinerisse. LAHENDUS 2 Koguge läbipaistvasse kilekotti ja tellige äraveo teenus Ragn-Sells-ilt. LAHENDUS 3 Koguge 240L konteinerisse. Ragn-Sells viib ära.	LAHENDUS 1 Viin ise avalikku klaasi konteinerisse. LAHENDUS 2 Koguge läbipaistvasse kilekotti (max 50L). Ragn-Sells viib ära. LAHENDUS 3 Koguge 80L konteinerisse. Ragn-Sells tühjendab.	LAHENDUS 1 Viin ise avalikku klaasi konteinerisse. LAHENDUS 2 Koguge läbipaistvasse kilekotti (kuni 150L). Ragn-Sells viib ära. LAHENDUS 3 Koguge pakendid 240L konteinerisse. Ragn-Sells tühjendab.
TÜHJENDAMISE SAGEDUS	1 kord 28 päeva tagant	80L konteiner 28 päeva tagant	1 kord 28 või 84 päeva tagant	1 kord 84 päeva tagant	1 kord 28 päeva tagant
LISAINFO	¹ Kui segaolme-jäätmed sisaldavad bio-jäätmeid on teenuse hinnaks 140L = 1,82€ 240L = 3,12€		Kuiva ilma puhul võib panna pappkastiga, paberkotiga, kuid peab olema veendunud, et paber ei saa märjaks (märga paberit vastu ei võeta)	Kilekoti suurus max 50L, suuremad kotid on tõstmiseks liiga rasked ja võivad puruneda	

ERAMAJADELE

vestades et regulaarselt sorteerite

Hea KOJV hanke näide SAKU

Tegu on eramajadele loodud lahendusega, seda näeb harva, sest tavaliselt arvestatakse vaid suuremate (al 8-10 korterit) KÜ-dega

2. Loodud on elanikule võimalus ise kompostida või ise viia pakendikonteinerisse või tellida äravedu vedajalt

3. Rahalise motivatsiooni loomiseks on loomiseks on Saku hankes BIO tasuta.

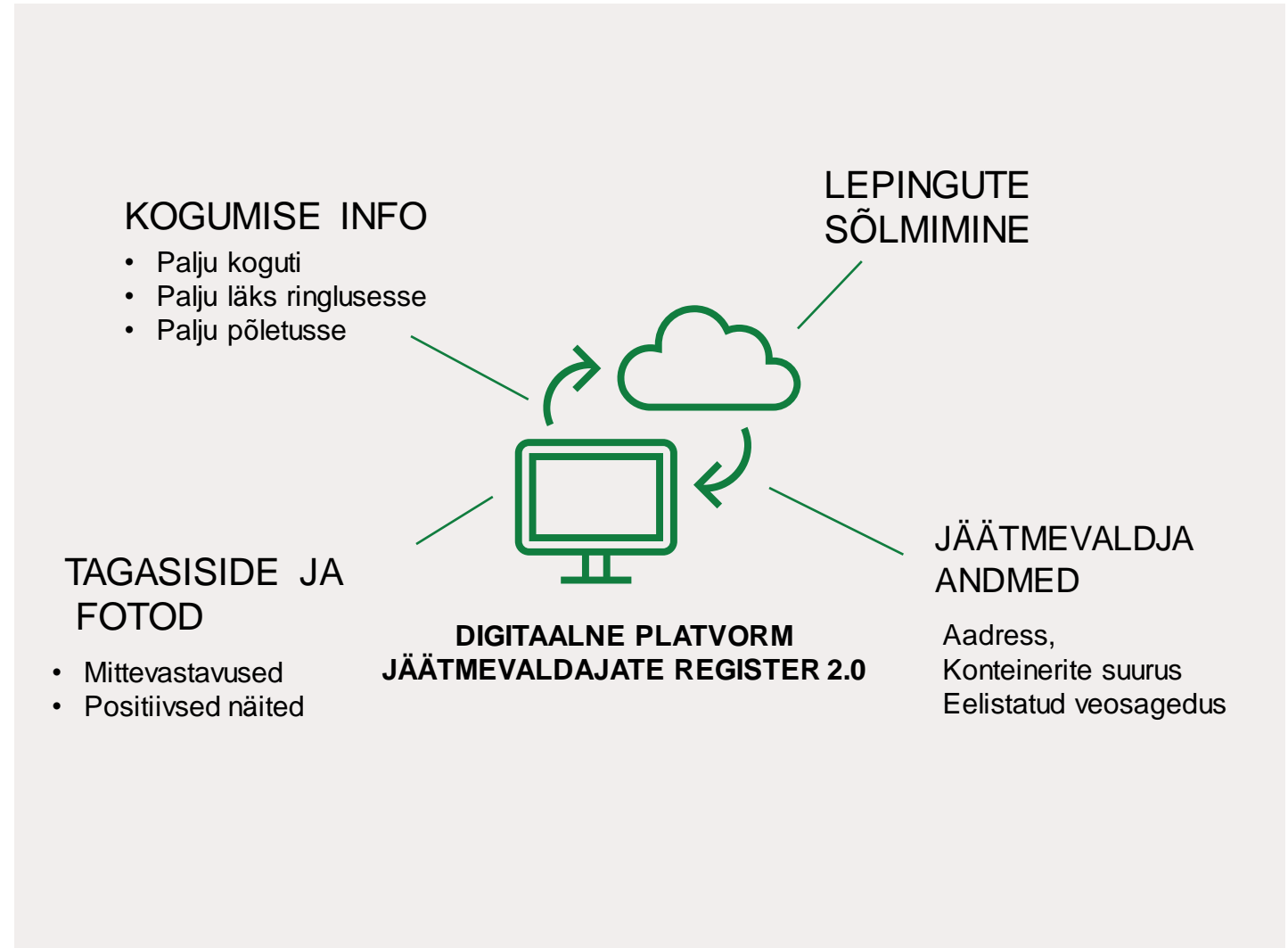
4. Ainuke hange Eestis kus on ka sorteerimata segaolme eest võimalik rakendada kõrgemat lisatasu ehk kui on näha et biojäätmed, vanapaber on segaolme konteineris (st liigiti kogumist ei toimu) siis on võimalik rakendada lisatasu.

SÖLMI LEPING WWW.RAGNELLS.EE/LEPING

MUNITSIPALISEERIMISE ASEMEL ON VAJA DIGITALISEERIDA

Tänase jäätmeveo peamised valud

1. Peab mitu korda lepinguid sõlmima
2. Jäätmevedaja vahetamine sh andmed, segadus esimestel kuudel
3. Mis saab jäätmetest
4. Keerulise hanked, suur halduskoormus

KOTIGA VÕI ILMA

SÕIDUAUTO EI OLE VEOK

AASTAAJAD ON ERINEVAD

Puhastamata on kogu mahuti ümbrus.

KÄSITRANSPORT

**SOOMES ON KÕIKJAL KONTEINERID TEE ÄÄRES, EESTIS PEAB
AUTOJUHT NEID VEDAMA 20-25M**

**KÄSITSI KOTTIDE VEDAMINE HÄVITAB TERIVISE, KAS SEE ON
ÜLDSE SEADUSEGA KOOSKÕLAS (SH rask**

JÄÄTMEVEO HINDADE MUUTMINE HANKEPERIOODI JOOKSUL – LIHTSAIM VIIS SIDUDA THI-ga

- Kooskõlas riigihangete seaduse põhimõtetega
- Lihtne menetleda
- Läbipaistev

6 SOOVITUST HANKE JAOKS

1. Käsitransport maksimaalselt 10 meetrit – autojuhid teevad päevas 300 tühjendust, füüsiliselt üliraske töö. Tänapäevase käsitranspordi nõue 15-25 meetrit on kohati seadusega vastuolus (st töö ajal teisaldatakse raskusi, mis on üle 20-80kg ja 300 korda päevas)
 2. Minna üle ühtsetele kaasaegsetele kogumisvahenditele sh plastkonteinerid (linnades lisaks süvamahutid). Vanade metallkonteinerite teenindamine on eluohtlik ja ei vast enam tänapäevastele ohutusstandarditele. Ühesugused mahutid lihtsustavad oluliselt ka digitaliseerimist sh andmete korjamisest kuni kaalumiseni välja
 3. Võtta hangetest välja kilekottidega segaolmejäätmete üleandmine
 4. Lehekottide puhul määrata maksimaalseks kaaluks 7-10 kg. Reaalsuses vettinud puulehtedega kotid kaaluvad 15-20+ kg
 5. Hindade muutmine hankeperioodi jooksul viia läbipaistvaks ja siduda see Tarbija hinna indeksiga
 6. Hajaasutustes liigiti kogumine tagada läbi avalikke pakendikonteinerite ja pakendite kogumiseks ja kompostimist
- Lisaks soovitame aeg-ajalt tulla kaasa sõitma, et näha kogu teenindus läbi autojuhi silmade (eriti talvel)
 - Palju sorteerimisalast ja ringmajanduse info www.ragnsells.ee/kuukiri + saadaval ka sorteerimise äpp RagnCycle

ÜHTNE JÄÄTMEVEOSÜSTEEM

80 erineva KOJV süsteemi asemel disainida KKA/ KKM poolt üleriigiliselt sarnane jäätmeveosüsteem, mis toetab liigiti kogumist. Ühte süsteem vähendab KOV halduskoormust lihtsustub kommunikatsioon ja paraneb teenuse kvaliteet.

PÕLETAMISE JA LADESTAMINE MAKSUSTAMINE

Liiga suur hulk jäätmeid läheb põletamisele (60%). Fookus peab olema materjalide ringlusse suunamisel, mitte põletamisel. Põletamisele ja ladestamisele suunata vaid jäätmed, mida ei saa ringlusse võtta.

RINGLUSMÄÄR MÜÜGIPAKENDILE

Täna täidetakse ringluskohustuste määrad suuresti veo ja rühmapakendiga. Eraldi ringlusmäära kehtestamine müügipakendile tekitab motivatsiooni rahastada ja arendada ka kodus tekkivate müügipakendite kokku kogumist

JÄRELEVALVE JA DIGITALISEERIMINE

Järelevalve tõhustamiseks on oluliselt suurendada sektori digitaliseeritust. Lihtsaim viis jäätmete liikumise jälgimiseks on kasutusele võtta digitaalsed sõidulehed.

ERALDI JÄÄTMEKOODID SEGAOLMEJÄÄTMELE

Lua eraldi jäätmekoodid sorteeritud segaolmejätmed ja sorteerimata segaolmejätmed. Loob KOV hangetes võimaluse segaolmejätmeid eraldi hinnastada ehk tekib täiendav majanduslik motivaator tarbijate käitumise mõjutamiseks.

SORTIMISÄPP LIHTSUSTAB ELU

Sorteerimisalased küsimused aitab kiirelt ja mugavalt lahendada sorteerimisäpp RagnCycle!

LAADI ALLA

